

سیدمحمد هاشمی اشکا

شهریار

وقتی از خراسان شمالی صحبت به میان می آید، ناخودآگاه اذهان به سمت منطقه‌ای خشک و کم‌برخوردار می‌رود. جایی که مردمانش زندگی سختی دارند و کم‌ابی‌های اخیر هم مزید بر علت شده تا مشکلات بیش از پیش روی دوش مردم سنگینی کند. اما جالب است بدانیم خراسان شمالی برعکس بسیاری از استان‌های دیگر هنوز جمعیت روستایی بیشتری نسبت به شهرنشینانش دارد. این منطقه از آب و هوا و خاک مطلوب و تنوع شرایط محیطی بسیار ویژه‌ای برخوردار است و با توجه به شغل اصلی روستاییان که اکثراً کشاورزی و دامداری است، یا کمی توجه و حمایت، در تولید زعفران و پنبه و همچنین تأمین گوشت قرمز می‌تواند حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشد.

■ ■ ■

اوایل دهه ۹۰ بود که مقام معظم رهبری سفری به خراسان شمالی داشتند. در آن زمان معظم له توانمندی‌ها و قدرت منطقه را مورد اشاره قرار داده و کشاورزی و دامپروری را از جمله مهم‌ترین ظرفیت‌های بالقوه این استان برشمردند. براساس گزارش‌های وزارت جهاد کشاورزی، در خراسان شمالی ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار هکتار اراضی وجود دارد که ۱۲ درصد آن به کشاورزی اختصاص داده شده.

زمین‌های این منطقه به‌طور خاصی بسیار حاصلخیز هستند و هر گیاه شمری که در آنها کاشته می‌شود بازدهی بیشتری نسبت به میانگین کشاوری دارند. به‌خصوص اینکه این گیاهان و محصولاتشان مشخص همین منطقه و سازگار با آب و هوای آن باشند که در این حالت باید زکورد برداشت را ثبت کرد.

بااین اوصاف و درحالی‌که بارها رهبر انقلاب بر فعال کردن و بهره‌مندی از ظرفیت‌ها در مسیر اشتغالزایی و تولید تأکید کرده‌اند اما هنوز اقدام خاصی صورت نگرفته است.

خراسان شمالی در کشت و گیاهان دارویی و محصولاتی مانند انگور و زعفران و پنبه و عناب نه تنها بسیار توانمند است بلکه جایگاه خوبی در کشور دارد ولی هنوز حمایت از کشاورزان به حدی نرسیده که بتوان روی درآمد خالص این استان حساب ویژه‌ای باز کرد یا شاخص‌های رفاهی و اقتصادی خراسان شمالی‌ها از فقر جدول کمی بالاتر بیاید.

افت قیمت در کنار تمام گرانی‌ها

به گفته کشاورزان و باغداران خراسان شمالی در حال حاضر آنها با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می‌کنند که گرانی اقلامی مانند کود، سموم و دست‌سگاه‌ها و ادوات کشاورزی، رها بودن بازار در هنگام برداشت محصول و عدم حمایت سازمان‌های متولی، در کنار نوسانات دلار که قیمت تجهیزات و ماشین‌آلات را به شدت بالا برده است، بخشی از آنهاست. هرچند دبیر کمیسیون هماهنگی بانک‌های خراسان شمالی عنوان کرده طی سال جاری بیش از ۳۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به کشاورزان استان پرداخت شده اما اقبالان این عرصه همچنان با مشکلات متعددی درگیر هستند.

پنبه که به طلای سفید شهرت یافته یکی از مهم‌ترین محصولاتی است که در مناطق مختلف خراسان شمالی کشت می‌شود.

شهرستان‌های مانه و سملقان،سفرایان، جاجر، بجنورد و راز و جر گلان از جمله این مناطق هستند که فقط در مانه و سملقان با سطح بیش از ۵ هزار هکتار، حدود ۷۵ درصد تولید این محصول در استان را به خود اختصاص داده است.

کیفیت پنبه این منطقه به حدی است که بسیاری از کارخانه‌های پنبه‌پاکتی و نساجی به دنبال آن هستند.

با این اوصاف در سال جاری پنبه‌کاران خراسان شمالی بیش از سایر حوزه‌ها با مشکل مواجه شده‌اند.

گرانی دستمزد کارگران، قیمت پایین خرید پنبه و عدم حمایت‌های دولتی باعث شده بخش قابل توجهی از پنبه‌ها همچنان روی زمین کشاورزی بماند.

از ده‌های پنبه کاران همین بس که دوازدهم سال گذشته قیمت پنبه ۳۲هزار تومان بود اما امسال ۱۲ هزار تومان هم نمی‌خردند.
قیمت کارن می‌گویند برآورد کرده بودیم قیمت پنبه در سال ۱۴۰۱ تا ۵۰ هزار تومان بالا برود. البته این حرف‌ها را مسئولان و متولیان امر گفته بودند تا آنها نسبت به تولید پنبه دلسرد نشوند ولی انگار همه حرف‌ها، وعده بوده و امروز هیچ سب وارد میدان نمی‌شود تا از آنها دفاع کنند.

به‌خاطر همین حرف‌ها حدود ۱۲ هزار هکتار پنبه در مانه و سملقان کاشته شده و در زمان برداشت، پنبه‌کاران به حال خود رها شده‌اند.

ضره به واردات بر پیگر تولید

«سال گذشته قیمت پنبه ۳۰ درصد بالاتر از امسال بوده لذا کشاورز برای برداشت محصول امسالش قطعاً ضرر می‌کند. هم‌اکنون ۶۰ درصد پنبه در خراسان شمالی جمع‌آوری نشده که یکی از دلایل این کار، هزینه بالای جمع‌آوری پنبه می‌باشد.»

اینهابخششی از حرف‌های نماینده بجنورد در مجلس شورای اسلامی است که با بیان اینکه امسال با افزایش ۲۵ درصدی کشت پنبه رویه‌رو بودیم اما محصول جمع‌آوری نشده و کشاورزان متحمل ضرر شدند، می‌گوید: «علت این امر واردات پنبه به‌موقع پنبه است.»
محمد وحیدی ادامه داد: «دولت باید الگوهای حمایتی صحیح برای کشاورز تعیین کند تا کشاورز میزان درآمد و کشت خود را مقایسه کند و بداند چه محصولی را در چه زمانی کشت کند که بازدهی بهتری داشته باشد.»

حرف‌های مسئولان و کشت پنبه و واردات بی‌رویه و بی‌موقع و روی دست کشاورز ماندن تولیداتش در شرایطی است که در بحث اصلاح الگوی کشت در خراسان شمالی، پنبه از جمله محصولاتی است که باید در دستور کار قرار بگیرد و حتی به حمایت از پنبه‌کاران می‌توان در تولید این محصول به خودکفایی رسید.

صحت‌کردن از خودکفایی در زمانی‌که واردات کمر کشت پنبه را شکسته است کمی خنده‌دار به نظر می‌رسد.

باز خواست مسئولان بی تدبیر

نیاید فراموش کنیم که پنبه به عنوان گیاه بومی و حتی فرهنگ کشت و کار در خراسان شمالی تبدیل شده است.

از زبان‌های دور کشت این گیاه در برنامه کشاورزان قرار داشته و با آغاز پاییز، شور و حال برداشت و جمع‌آوری وش پنبه، دل همه ساکنان این منطقه را شاد می‌کند.

حالا اگر قرار است از خودکفایی پنبه صحبت شود، قبل از هر چیز باید برنامه مدون و درستی در جهت حمایت از تولیدکنندگان این محصول آماده شود. کمترین کار ممکن هم توییح یا بازخواست مسئولانی است که بر مسندی تکیه زده‌اند که تشخیص نمی‌دهند زمان واردات پنبه چه زمانی است. یک اشتباه آنها ضربه‌ای به تولید این محصول می‌زند که می‌تواند اقتصاد یک کشور را تحت‌الشعاع قرار دهد.

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار

شهریار